

RÖV HÍRŐS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam
6132. szám

4 oldal,
20 bani

Péntek,
1964.
november 27.

A Román NK párt- és állami küldöttsége elutazott az Albán NK-ba

Csütörtökön délelőtt a fővárosból Tiranába utazott a Román NK párt- és állami küldöttsége, amely élén Dumitru Coliu elvtárral, az RMP KB Politikai Bizottságának tagjával, az Albán Munkapárt és az Albán NK kormányának meghívására részt vesz Albánia felszabadulása 20. évfordulójának ünnepségein. A küldöttségben részt vesznek a következő elvtársak: Constantin Tuzu, a Minisztertanács alelnöke, Georgehe Pele, helyettes külügyminiszter és Georgehe Vel-

cescu, a Román NK tiranai nagykövete. A küldöttség tagjait a következő elvtársak kísérték ki a Baneasa repülőtérre: Alexandru Drăghici, Mihai Dălea, Grigore Gămanu, az Államtanács titkára, Pom-piliu Macovei helyettes külügyminiszter, az RMP KB és a kormány több tagja, párt- és állami aktivisták. Jelen volt Rapi Gjermeni, az Albán NK bukaresti nagykövete és a nagykövetség több tagja. (Agerpres)

Gyorsítani kell az őszi mélyszántás elvégzését

Ha a rajoni mezőgazdasági tanácsokhoz beérkezett jelentéseket vesszük figyelembe, arra a megállapításra jutunk, hogy még sok a tennivaló az őszi mélyszántás elvégzését illetően. Rajoni viszonylatban kollektív gazdaságaink mindössze 44 százalékban végezték el ezt a fontos munkát. Az eddigi példák azt bizonyítják, hogy ott, ahol a kedvezőtlen időjárás ellenére is komoly feladatnak tekintették az őszi szántás elvégzését, érték el eredményeket. Így például a nagyvárosi Muresul kollektív gazdaságban már 910 hektáron, míg a szomszédos Victoria gazdaságban csak 650 hektáron végeztek őszi szántást. Ugyanez a helyzet a sajtényi gazdaságokban is. A Scinteianál 510 hektáron, a Flacăranál csak 205 hektáron szántottak. Kollektív gazdaságaink vezető tanácsai és szakemberei, a gépalomások vezetői

nem mozgósítják kellő erővel a traktorosokat a feladatok elvégzésére. Ezt bizonyítja az is, hogy míg tegnap a pécsi Timuri Noi, Avintul és Steagul Rosu gazdaságok földjein 40 traktor dolgozott, az Ogorul gazdaságnál állt mind a 18 erőgép. A pankotai, kőrösi, zimándi kollektív gazdaságokban is dolgozott valamennyi traktor. Ezzel szemben a kovaszinai, magyarádi, mondorlaci gazdaságokban vártak a jobb időt. A vingai December 30 kollektív gazdaság földjei csaknem határoltak a majláti kollektív gazdaságával. Ennek ellenére még a vingai December 30 gazdaság földjein 11 traktor dolgozott, addig Majláton egy sem. Tehát hathatós intézkedésre van szükség ahhoz, hogy minden alkalmas pillanat kihasználásával, rajonunk kollektív gazdaságaiban meggyorsuljon a mélyszántás üteme.

Nagyobb figyelmet a feladatok teljesítésére

A pécsi GTA traktorosai szorgalmas munkát végeztek a körzetekhez tartozó kollektív gazdaságokban az őszi folyamán. Nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy idejében és jó körülmények között kerüljön földre a jövő évi kenyérgabona magja. Most pedig azon fáradoznak, hogy előkészítsék a talajt a tavasziak alá, vagyis elvégezzék az őszi mélyszántást. Ha az eddigi eredményeket vesszük alapul, meg kell állapítanunk, az utóbbi tekintetben még igen sok a tennivaló. Ugyanis a kedvezőtlen időjárás következtében a pécsi gépalom traktorosai őszi tervfeladatukat eddig még csak 60,7 százalékban végezték el. Tehát a hátralévő időszakot, minden alkalmas perccel a legjobban kell kihasználni, hogy eleget tegyünk tervfeladatunknak és hogy a körzetekhez tartozó gazdaságokban az egész területen elvégezzék a mélyszántást. Azok a brigádok, amelyekben jól szervezték meg a munkát, jóval felülte állnak eredményeikkel. Így például a Kelemen György vezette 18-as számú brigád, mely a pécsi Steagul Rosu gazdaságban dolgozik, őszi tervfeladatát már 81,29 százalékban teljesítette. Ugyancsak az említett gazdaságban dolgozik a Szelleki István vezette 2. számú brigád is, amely

őszi tervfeladatát 79,30 százalékban végezte el. Az Avintul gazdaságban dolgozó 16. számú brigád Borsan Traian vezetésével 76,16 százalékos teljesítményt ért el. Az említett traktoros brigádok tagjai minden alkalmas pillanatot kihasználják feladatok teljesítésére. Ezt bizonyítja az is, hogy november 25-én, amikor más gazdaságokban még az idő jobbrafordulására vártak, ők gépeikkel már kint dolgoztak a mezőn. A gépalom vezetősege elismeréssel beszél a Mester Pál vezette 5. számú brigádról is. Noha teljesítménye nem sokkal haladja meg a 60 százalékot, de ennél a brigádnál már elvégezték az összes javítási munkákat, mind a mezőgazdasági gépeknél, mind a traktoroknál. A brigádtagok között ott sorakoznak az összes gépek munkára készen. Tehát az esős időben a traktorok nem félnek a nedv.

Az idő előrehaladtával, a pécsi GTA vezetősegeinek, a brigádfelvezetőinek és az összes traktorosoknak ezekben a napokban ki kell használniuk a szép napokat. A gépek kapacitásának teljes kiaknázásával, éjjeli váltások beiktatásával harcolniuk kell az őszi tervfeladatok teljesítéséért, azért, hogy mindezt elvégezzék az őszi mélyszántást.

Szorgalom és hozzáértés — a biztos jövedelem forrása

Tudvalevő, hogy a kollektív-táji háztáji gazdasággal is rendelkeznek. Rajtuk múlik, hogy ezt a gazdaságot miként használják ki jövedelmük növelése érdekében.

Rajonunkban meghonosodott az a jó szokás, hogy a kollektív-táji háztáji gazdaságokban nagyszámú szarvas nevelnek, s azokat a szövetkezetek útján értékesítik. Az elmúlt napokban szemtanúi voltam, amint rajonunk több közösgében a háztáji gazdaságokból származó állatokat vásárolták meg a szövetkezetek.

Kisiratoson például 1000 hízólibrára kötötték szerződést a kollektív-táji. Amikor ott jártam, 290 darabot vett át a szövetkezet. Elbeszélgettem a lakosokkal. Nagy János ezeket mondta:

— Huszonkét liba tömésére vállalkoztam s most valamennyit átadtam. Összesen 2858 lejt és 432 kilo kukoricát kaptam. Jól sikerült a tömés. Egyébeknél minden évben szerződést kötök a szövetkezetekkel 20–30 liba felállítására, és az eddigiéknél sokkal jobban sikerült. Számításommal mindig megtalálom.

Egy idős néni elmondja, hogy ő is átadta a kövér libákat, melyekért 2062 lejt kaptam. Már azt is elhatároztam, hogy mit fog vásárolni a pénzen. Mindenek előtt Vesta tűzhelyet és meleg ruhanevet.

Szelleki István, a kisiratosi szövetkezet elnöke megjegyezte, hogy Varsandán Elisabeta is minden évben nagyszámú liba tömésére vállalkozik.

— Szívesen neveltem a szárnyasokat — mondja Varsandán Elisabeta, — mert igen szép jövedelmet biztosítanak. Fényképet is mutat, amelyet a libatömés alkalmával készített az egyik szomszédja.

Megemlíthetem még Gyékény Józsefet, aki 20 libáért 2227 lejt és 337 kilo tegerit, Gözl Erzsébetet, aki 10 libáért 1188 lejt és 180 kilo tegerit kapott. Hozzájuk hasonlóan számos kisiratosi kollektív-táji jelentős jövedelmet ért el.

Másan éppen megraktak egy tehergépkocsit hízó libával, mikor odaértünk. Ana Ion, a szövetkezet elnöke elégedetten üsögölte, hogy a hízó libákra vonatkozó felvásárlási tervet több, mint háromszorosan teljesítették.

A lakosok elégedettek az állatokkal és szívesen vállalkoznak állatok hízolására. Cretu Ioan 57 darab hízó libát értékesített a szövetkezetben s ezért 5692 lejt és 855 kilo kukoricát kapott. Pac Aurel pedig miután átadott 41 tömött libát és felvette az értékű 4125

A kommunistákra jellemző igényesség

— A December 30 üzemek pártkonferenciája munkálatainak margójára —

A népi hatalom éveiben az aradi December 30 üzem jelentős változásokon ment át, amelyek teljes egészében megváltoztatták külső képét. Pártunk bölcs, szocialista iparosi politikájának nyomán a gyár évről-évre fejlődött azáltal, hogy egyre nagyobb mértékben korszerű felszerelésekkel látták el, amelyek megfelelnek a mai műszaki színvonalnak.

Az üzem fejlődéséről, a szorgalmas munkaközösség kimagasló sikereiről számoltak be a nem régen megtartott pártkonferencián. Jó alkalmat nyújtott a konferencia arra is, hogy igényesség-szerűen tegyünk az eredmények és a lehetőségek között, összesítsük a jó tapasztalatokat, új taktikákat nyitva a jövő tevékenységét illetően.

Növekedik a pártszervezetek szerepe a termelésben

Az üzemről naponta sok ezer méter szöttek kerül ki. A gyári védjegyet jól ismerik és értékelik nemcsak az országban, hanem a határokon túl is, mivel az üzem termékeit a világ 17 országába exportálják. Mind a beszállító — előterjesztette Florea Mihai elvtárs, a pártbizottság titkára — mind pedig a hozzácsatolt hangszíjak ennek jelentőségét, éppen azért, hogy kifejezzék a kommunista nagy felelősségét egy ilyen üzemben a termelés menete iránt. A konferencia munkálatain összesített eredmények ékesszólóan bizonyítják a pártszervezetnek, az összes kommunistáknak a termelési folyamat zavartalan kibontakozása iránti gondoskodását.

Annak ellenére, hogy az idős tervfeladatok jelentősen növekedtek, az üzem műszaki felszerelésével és a dolgozók szorgalma révén valamennyi időszakra teljesítették azokat. Az év első tíz hónapjában az összerelvést 101,8, az áruelvést pedig 101,3 százalékban teljesítették. Si-

kerrel valóra váltják a szocialista verseny kötelezettségvállalását is. Ime egy példa, talán a legbeszédesebb: az üzem munkaközössége vállalta, hogy 300 000 folyó méter gypot szőttet termel tervén felül. Csúpan tíz hónap alatt 394 180 folyó méter szőttet készített tervén felül.

Az RMP III. kongresszusának irányelvei alapján az üzem termelési színvonala 33 százalékkal növekedett 1959-hez viszonyítva. Jelenleg az üzemben 50 fős terméket készítenek, több, mint 2 400 színesszövetet.

Jelenleg az üzem munkaközössége a jövő évi termelés előkészítésével foglalkozik. Amint az a konferencia munkálataiból is kitűnik, biztosítják mindazokat a feltételeket, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy az 1965-ös év mozgósító jellegű feladatait az év első napjától teljesíthessék.

Az elért eredmények, amelyek közül a „számok nyelven” csúpan egy kis részt mutattunk be, — hű tükröt képezik a pártmunka hatékonyságának. A beszámoló és a határozati javaslat után elhangzó hozzászólások nagy többsége is ezt hangsúlyozta.

— Az, hogy a fonoda munkaközössége azt jelentheti a konferencián, hogy valóra váltotta a reá háruló tervfeladatokat, és a szocialista versenyben tett vállalásokat — mondotta Varga Ioan mérnök — annak tulajdonítható, hogy növekedett a pártszervezetek vezető szerepe a részleg gazdasági életében. A pártgyűlések a termelés legfontosabb kérdéseit elemezték, ennek alapján az egyes hibák felszámolására a leghatékonyabb módszereket határozták meg.

A munkatermelékenység növelése fontos feladat. A tervnek ezt az alapvető mutatóját nemcsak teljesíteni lehet és kell, hanem egy olyan üzemben, mint a December 30 gyár — ahol egyre nagyobb teret hódít az új technika — tudni kell és lehet szárnyalni. (Az utóbbi években korszerűsítették a fonodát, részben a szövődést is, ugyancsak részben új felszerelésekkel látták el ezt a részleget, megkezdődött a befejező részleg szisztematizálása és újrafelszerelése). Eppen ezért a pártbizottság és az alapszervezet tevékenységének középpontjában a gépek és felszerelések fokozott kihasználásáról, az egyre szélesebb körben bevezetett haladó technológiáról és a kiváló munkamódszerek, valamint a munkaidő teljes mértékben kihasználásáról folytatott harc áll. Ezek a munkatermelékenység szakadatlan növelésének fő tényezői. Hasonló kérdések képeztek a pártbizottság, valamint az alapszervezet szintjén megtartott alapos elemzők tárgyat, így például a fonoda B és C váltásában, a befejező részleget és másait.

A körültekintő munka eredményei tökéletesen abban, hogy az év első tíz hónapjában a munkatermelékenység növelésére vonatkozó feladatot teljesítették, sőt túlszárnyalták. De vajon ez azt jelenti-e, hogy ebben a vonatko-

zásban jól állnak és semmi tenni valójuk nincs? A választ a két dőre a konferencia küldöttei adták meg, amikor felelősségvállalással, a kommunistákra jellemző igényességgel beszéltek meg a munkatermelékenység növekedését biztosító taktikákat. Megállapították, hogy ezek a taktikák kiapadhatatlanok. Vegyük például: a gépek kihasználását. Igaz, hogy a gépkapcsolási mutatók növekedése terén jelentős lépéseket tettek, viszont — amint arra a konferencia egyes küldöttei, többek között például Bele Rafila, Babau Ioan mérnök és mások rámutattak — ez nem elegendő akkor, amikor sok gép órák hosszat áll anélkül, hogy termelne. Valóban a gépek és felszerelések leállási okai sokfélék. A szövődésben például csúpan a véletlen javítások miatt a termelésre szánt időből több, mint 2 százalék vész kárba. Az érdekes az, hogy a legtöbb állás nem a javítás miatt adódik, hanem a javításra való várakozás miatt. Hogy teljes képet nyerjünk a szövődésben lévő taktikákról, elegendő ha megemlítjük azt: csúpan az indokolatlan gépalomok kiküszöbölésével egy év alatt mintegy 280 000 négyzetméterrel több időt lehetett szőttet termelnie.

A befejező részleget is csökkenthetnék a gépek állási idejét azáltal, hogy idejében biztosítják a félkész termékeket és a műhelyek számára szükséges segédanyagokat. Ime, ezekkel a kérdésekkel, a részleg vezetőségének, az alapszervezetnek többet kell foglalkozniuk annak érdekében, hogy olyan szervezési és politikai intézkedéseket hozzanak, amelyek a helyzet megjavításához vezetnek.

A pártkonferencia megbeszélésének középpontjában az a kérdés állt: miként irányította a pártbizottság és az alapszervezetek az üzem és a részleg vezetőségét, az összes munkásokat, technikusokat, mérnököket olyan vonatkozásban, hogy azok a gyári védjegyet hárveknak öregbítését felelősségteljes, becsületbeli kérdésnek tekintik. A hozzácsatolt, akik ezt a kérdést érintették, egyöntetűen értékelték a pártmunka különös szerepét a termékek minőségének javításában. Kiemelték például azt, hogy a pártbizottság utmutatásai alapján az ügyviteli vezetés különös gondot foglalkozott az új termékek, szövésminál, alapanyagok létrehozásával, a megjavított befejező technológia alkalmazásával.

Elénk érdeklődéssel hallgatták a jelenlévők Kocsó József elvtárs szavait, aki elmondotta: miként foglalkozott a fonoda B-váltásának pártalapszervezete a termékek minőségének javításával. Egy időben — hangsúlyozta Kocsó elvtárs — észrevettük, hogy a gypot előkészítőben a keverés minősége nem megfelelő. A pártalapszervezet bűrója, néhány párttag

C. BONTA

(Folytatása a 3. oldalon)

Szépítik községüket

Aki ellátogat Orczifalvára, első pillantásra úgy véli: itt már minden a legnagyobb rendben van, már semmire sincs szükség. De a község lakóinak más a véleménye. Ki más, mint ők tudnak leginkább: milyen munkálatok elvégzésére van szükség. A múlt héten megtartott népi gyűlésen a tíz felszólaló javasolta az egyik

iskola tetőzetének és villanyvezetékekének felújítását, a művelődési otthon tatarozását. Javaslataikat elfogadták. Ugyancsak jövőre a 11-es, 12-es és 18-as számú kerületekben új hidakat építenek. Mintegy 2000 méter hosszúságban kijavítják a járdákat. A fenti munkák fedezésére 40 000 lejt szavaztak meg.

van, bizzuk hogy ilyen irányú feladattal — vélték az IMSZ szervezetben és rabizták a lány csapat edzését.

Miközben a fehér labda a hálóval kettéválasztott asztalnak hol egyet, hol másik felén koppant, Cornella furcsa dolog történt. Egyre többet figyelte az edzésre járó lányok közül a legszegegyenősebbet és talán a legfiatalabbat. Szinte még gyereklány volt. Nem egyszer az asztalhoz kellett parancsolnia, hogy ültő ragadjon. Nelli jülig pirult, ha csak az edző rá nézett. S a két szempár, a sűrű szemöldök alól egyre többet pillantott a kislányra. Később az edzésnek hosszú beszélgetések követték. Meghitt barátság, majd őszinte vonalozom fejlődött ki Nelli, a gyűrszónoknő kislány és Lazár Cornella között. A múlt év őszén összeházasodtak.

Szemük összevetet, amikor életéről beszélnek. Nagyon sok a megalapítási váro terüek. Szép bebutorozott szobájuk az ujonnan épült szűlő házban van. Ezt ki berendezést már közösen vették. Takarékosan élnek, sokat óvódnak.

— Ezután lemezjátszós rádióra kerül sor. Már ki is szemelték a legszebbet — árulja el Cornella. — Többet szeretnék építeni, megjavíttatni a házat — folytatja Nelli, — ehhez persze számomra is hozzájárulnak.

S a felsorolást hol a férj, hol a kislány, törékeny felesége egészíti ki valami újjal. Ellenvetése egyiknek sincs, hiszen ezek mind valóra válnak. Cornella a karbantartónál, Nelli pedig a gyűrszónok között dolgozik ezért. Kézzelfogható bizonyítéka ennek az új butor, közös munkájuk első eredménye. Talán ezért is érzik oly jól magukat otthonukban. Bár szeretik a hasonló kora fiatalok társaságát, sőt a táncot sem vetik meg, mégis legfeljebb szórakozásuk az olvasás. Sok könyvet vásároltak már...

Két kartonlap között okmányok találhatók: a jánlások, kérvény és ön-életrajz. A felső lapon Lazár Cornella neve olvasható. Ezt a dossziét a pártalapszervezet tőrdjában most egészítik ki.

Lazár Cornella felvételi kérvényét nemskára napirendre tűzi a pártalapszervezet — újságolta a napokban Pecican Ludovic. — Az egyik ajánlást tölem kapta. Megérdemli.

Tehát a közeljövőben, döntenek a karbantartó osztály pártalapszervezetében, hogy ez az új ember, a mindössze 23 esztendő szakunkas méltó-e a párttagjelöltségre. Mindennél többet mondó ér, hogy akik annakidején a legtöbbet szedték vele, most azok adták teljes meggyőződéssel ajánlásukat. S ez mindennél többet mond.

Mucsy Eva

A Refacerea konzervgyárban rendkívül nagy gondot fordítanak a termékek minőségére. Képvisek Clonca Florica, a vakuum-készülék kezelője és segéde, Farajna Stefan ellenőrzik hogy milyen töménységi fokot ért el a must-konzervtél.

(Kelen Ferenc felvétele)

A KÖZÖSSÉG NEVELTJE

1. Fiatal lakost hegyeztek évekkel ezelőtt a karbantartókhoz. Magas, kicsit nyakig lábujjig, olyan igazi kamazsi. A szakmai iskolából érkezett. Újszerű, sőt idegen volt számára az a környezet. Mindez meglátszott rajta, bár hogyan is igyekezett ezt palástolni. Lazár Cornel ugyanis magabiztosnak, igazi felnőttnek akart látszani. Sőt olyannak, akinek „kisujjában van” a lakatos mesterség. De ez nem sikerült.

Közvetlen munkatársai, a csoport tagjai tudták, hogy a fiúnak ez az első munkahelye és hogy még sokat kell vele foglalkozniuk, amíg jó lakatos válik belőle. Ki próbált szakmunkások mellé helyezni és Cirić Georgehe anélkül, hogy erre külön megkérték volna, igyekezett a fiu segítségére lenni.

Egy darabig minden jól ment, míg egy napon egészen egyszerű, de sürgős munkát bízott a fiura. Ő azonban kijelentette, hogy azt a munkát nem csinálja meg! A közelben tartózkodó Cirić Georgehe és a többiek mephőköltek. Ideges a fiu — gondolták és elszélték az ügy felett. Igen ám, de az ilyen jelenetek egyre gyakoribbakká vá-

2. Tak, sőt napirenden voltak. Ha valaki segíteni próbált vagy tanácsot adott neki, hogy ezt így vagy úgy kell tennie, olyan megjegyzéseket kapott a fiutól, hogy elment a kedve a további tanácsadástól, segítésétől. Mindent jobban tudott, mint idősebb, tapasztaltabb társai. Hiába próbált a mester, Drăucean Nicolae közbelépni. Nem használt az idősebb szakember tekintélye sem. Az IMSZ gyűléseken kapott bírálatok is eredménytelenek maradtak.

Javíthatatlannak, megközelíthetetlennek tűnt a fiu. Teltek a hónapok és a Teba gyár karbantartó műhelyében a „Lazár-ügy” állandóan napirenden volt. A műhelybeliek ugyanis lelkiismereti kérdést csíndáltak neveléséből. Ertelmes fiu, de nem lehet rá hatni, — mondogatták többen. Egyesek szerint még szigorúbban kellene vele bánniuk, mások az őszönzés, a szép szó módszerét tartották helyesebbnek. Próbálták felkeltani érdeklődését a legkülönbözőbb irányban, de hasztalanul. Hosszu ideig úgy tűnt, hiába volt Cirić Georgehe kifogyhatatlan türelme, Pecican Ludovic bárdi szava, másrésztől az IMSZ szervezett szigorú bírálat. A fiu az IMSZ gyűléseken kapott bírálatok is eredménytelenek maradtak. Így tellt el néhány év.

3. Tulajdonképpen semmi rendkívüli nem történt Cornella és mégis egy bizonyos idő után észrevették, hogy már nem a régi. Ez körülbelül két évvel ezelőtt azon a nagyon hideg télen történt. A műhelyben feltűnt, hogy a fiu mind kevesebb okot ad a panaszára. Amil rábiznak, azt huzódózás nélkül elvégzi. Azt a makacs „nem” szöcskát mind kevesebbet használt. Nem tudták és nem is firtatták, hogy reggelként a sietés vagy pedig a hideg jellestje pirospora arcát. Azt viszont észrevették, hogy velük viselkedésük az idővel. Egyre többször tapasztalták, hogy jókedvűen lát munkához. S a műhelyben mind kevesebbet csodálkoztak szorgalma láttán. Örömmel könyvelték el, hogy nevelőmunkájuk nem volt hiábavaló, de a fiu nekibuzdulását azért még egy kis fenntartással fogadták, sőt úgy tettek, mintha a változást észre sem vennék.

Az egyik délelőtti műhelybeliek is megtudták, hogy a fiu a téli asztalitisz szpártlakidón városi viszonylatban a harmadik helyre került Ennek a szerény győzelemnek is örültek, mert úgy látszott, hogy ehhez kedvet kapott. Ha így

ARCKÉPVÁZLAT

Hőfőhé a nyersanyag, mellyel az ICIL munkásai dolgoznak. A tej színéhez hasonló dörzött, a patyolatfehér falak, a ragyogó tisztaság, mely az üzem összes részlegén uralkodik. Ez az első benyomás, amely megragadja a szinte lenyűgöző varázsával a látogatót. És amikor Voicu Iosif az üzem szakszervezeti bizottságának titkára végigkísér a pasztórizáló és tejtermék gyártó osztályon, már megcsodálnak ezek a jó benyomások: hatalmas szeparátorokat látunk, amelyek óránként öt-pézer liter tejet dolgoznak fel, majd ott állunk a vajrésztleg hatalmas köpülő-dobjai előtt, amelyekből a kész vaj a hűtőbe, onnan pedig a csomagolóba kerül.

Itt találkozunk egy magas, karcsú, szőke, kékszemű mesterrel, aki a jelek szerint tökéletesen érti az itt végrehemő technológiai folyamatot, irányítja a munkát, és elvtársi segítséggel áll hozzáférhető munkálatai rendelkezésére. Ez a fiatal mester nem más, mint Irimie Rozalia, a gyár rigmusbrigádjának egyik legtevékenyebb tagja, aki nehéz szakmai elfoglaltsága mellett örömmel vesz részt a kulturmunkában is.

A néhány perces szünetet arra használjuk fel, hogy arról beszéljünk vele, Irimie Rozaliahan Szörényi, halszavú, rokonszenves embert ismerünk meg. Amikor megtudja, hogy a rigmusbrigádjában végzett munkája iránt érdeklődünk, nyomban társaira tereli a szót.

— Szabad időmet a kulturmunkákban szenteltem — mondja — és ebben nem állok egyedül a gyárban. Ugyanígy lelkesen levétkönyvednek a rigmusbrigádjában Ianc Gheorgina a sajtkészítő osztályról, Crăciun Ileana a joghurt műhelyről, Császár Ilona a vaj gyártó részleg dolgozója és mások. Rigmusbrigádjának 14 tagból áll, akik valamennyien arra törekednek, hogy minél magasabb művészi színvonalat érjenek el.

Voicu elvtárs szerint lársai példát vehetnek Rozaliáról, aki nemcsak tehetséges, hanem szorgalmas és felelősségteljes munkatárs. A beszélgetés során megtudjuk tőle, hogy a VII. országos kultúrverseny második szakaszán az együttes második helyezést ért el. Most új műsorokat tanulnak be „December 30” címmel. Népökör-társaságunk kiállításának évfor-

dulója tiszteletére. Ugyancsak ezt adják elő november 29-én a Teha gyár klubjában rendezett szórakozás. A tehetséges fiatal műkövelő mint konferanszié szerepel, majd bekapcsolódik a többiek játékába.

A rigmusbrigád művészi oktatója Ricardo Colberti színművész, aki az együttes valamennyi tagjával odaadón foglalkozik és arra törekszik, hogy az elkövetkező versenyek alkalmával az eddiginél még nagyobb sikert érjenek el.

Irimie Rozalia, bár három váltásban dolgozik, sohasem mulasztja el a próbákban való részvételt. Most is ott van kis munkaszüneti szünetében, ahol a szakszervezeti könyvtár is helyet kapott. Irimie Rozalia M. Sadoveanu, Zaharia Stancu, Victor Hugo, Stendhal kötelező kölcsönözze ki a legutóbb. E mellett időt talál arra is, hogy szorgalmasan látogassa a hangversenyeket és a színházi előadásokat.

Amilyen gondolat és ügyességgel végzi szakmai munkáját, éppoly jól osztja be szabadidejét a műkövelői tevékenység, valamint az irodalom és művészet tanulmányozása között. Az irodalom szeretetét még az iskolapadból hozta magával. Esti foglalatot végezte el a középiskolát és tette le az érettségi vizsgát. Majd a fővárosi tejpárra szakiskola két éves tanfolyama után elnyerte a mesterséges és mint műkövelő állja meg a helyét. Részt vesz a közösségi munkában is. Jelenleg a gyár IMSZ szervezetének titkára és tagja a pártalapszervezet büro-jának.

Sokoldalú, szakmailag és művészi szempontból egyaránt értékes fiatal dolgozó ismertünk meg Irimie Rozalia személyében, aki nek szorgalma és lelkes műkövelői tevékenysége nagy mértékben hozzájárul a művelődési élet fellendítéséhez.

Az ICIL rigmusbrigádjának és személy szerint Irimie Rozaliának mind szakmai, mind műkövelői tevékenységében további sikereket kívánunk.

Cs. P.

Most sem pihennek

A gépkezelők és a kollektivisták a új munkanapokon folytatják a szántást a tavasziak alá. Galac tartományban eddig az előíránnyal zolt terület 85 százalékát szántották fel. Faurel, Bujoru és Panticu rajonokban már az előíránnyal zolt terület 90-95 százalékán elvégzték ezt a munkát.

rajonjaiban rövidesen befejezik ezt a munkát. A szántással egyidejűleg megtrágyazzák a földeket a jövő évi jó termés biztosítása érdekében. (Agerpres)

Dobrudzsában a traktorosok meghosszabbított váltásokban dolgoznak a szántás melőbbi elvégzése érdekében. E tartományban eddig csaknem 200 000 hektárt szántottak fel a tavaszi vetésekhez, ami a tervelőíránnyal 80 százaléka-nak felel meg. Nagy területeken végeztek el a szántást az ország többi tartományjaiban is. Oltenia tartomány Segarcea és Calafat rajonjaiban, Bukarest tartomány, Calarasi és Fetești rajonjaiban, Bănit tartomány Lipșa és Uj-Moldova rajonjaiban, és Kolozs tartomány Torda és Szamosújvár

A vásárlóközönség érthető érdeklődéssel fogadta a praktikus auto-szifonokat, amelyek segítségével néhány pillanat alatt otthon lehet előállítani szódavizet. Képünk az Aradul áruházban készült, amint az elárulító nő magyarázattal szolgál egy érdeklődőnek az auto-szifon használatát illetően.

Értékes támogatás az oktató-nevelő munkában

Múzeum és iskola

Az új tanévben az aradi iskolák tanulói egyre gyakrabban keresik fel a helybeli múzeumot. Az utóbbi két hónapban számuk meghaladta a háromezretet.

Különösen nagy látogatottságnak örvend a Megvalósítások husz esztendeje Arad városban és rajonban című kiállítást, amely tetszős kivitelű makettek, grafikák, művészi fényképek, festmények segítségével mutatja be az ipar, a mezőgazdaság és a társadalmi-kulturális élet területén elért eredményeket. Noha a diákok közül sokan jól ismerik az itt bemutatott vívmányokat, mégis a kiállítási termekben látottak az újdonság, az élmény erejével hatnak rájuk. Természetes, hogy a nevelők és a tanulók legfőbbjeit főleg az oktatás fejlődése érdekli. A kiállítás ebben a vonatkozásban is gazdag illusztrációs anyaggal rendelkezik, megismertet vel az iskolák, jól felszerelt laboratóriumokkal, szertárakkal és ugyanakkor a gyakorlati oktató-nevelő munka kiemelkedő sikereivel. Figyelemre méltó például az a gra-

fikon, amelyből kitűnik a tanulók számának növekedése. Míg 1944-ben mindössze 812-en végeztek középszintű városunkban, addig az elmúlt tanévben majdnem háromezren.

Ez év elején az aradi tartományi múzeum nagyméretű közepkori kiállítást szervezett. Intézményünk vezetősége a sok értékes és tanulságos anyag bemutatásával éppen azt a célt követte, hogy gyakorlati szemlélettel esztétikussá tételével nyújtson értékes segítséget az iskoláknak, a tanulóknak a honfoglalás korszak jobb megértéséhez. A látogatók XIV-XVIII. századi harci felszereléseket, csatajeleneteket, középkori várakat, városokat, nemesi és jobbágysági öltözeteket tekinthetnek meg. Megtalálhatók itt a jobbágysárgatartó kinczesszők, de nem hiányoznak azok a dokumentumok, tárgyi emlékek sem, amelyek a kor parasztfelkeléseit elevenítik fel (bábolnai, Dózsa György vezette felkelés, stb.).

Frisch Walter és Antoni Stefan I. a fenlaki GTA tapasztalt mechanikusai szakavatottan végzik a porlasztó szivattyú ellenőrzését és javítását.

Évről évre nagyobb kukoricáhozamok

Akik ismerik a vingai határt, tudják, hogy itt régen igen alacsony volt a kukorica terméshozama. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy a nadrágszíj-földparcellákat nem dolgozták meg a haladó agrotechnikai módszereknek megfelelően. Közésgünkben régebben még a legjobb talajon sem érünk el hektáronként 2000-2500 kilogrammos termést. A közös gazdaságban megnyitottak a lehetőségek a föld jobb megmunkálására is. Így a vingai December 30 kollektív gazdaságban évről-évre mind gazdagabb kukoricatermést takarítottunk be. Gazdaságunkban évente 600-700 hektáron termesztünk kukoricát. Meggyőződünk arról, hogy a haladó agrotechnikai módszerek szerint műveljük meg a földet, még kedvezőtlen időjárás esetén is jó eredményeket érhetünk el. Így volt ez ebben az évben is. Tavaly, 1963-ban a kukorica vetésére előirányzott területen már augusztusban az arcfalvi GTA traktorai 29-31 centiméter mélyen elvégezték a nyári szántást. Május novemberben újabb szántottak 35-36 centiméter mélyen. Ez év április elején a kukorica vetése előirányzott egész területen 8-10 centiméter mélyen tárcsáztunk, utána lo-

gasoltunk és vetettünk. A kukoricát mindenütt fészkesen vetettük úgy, hogy négyzetméterenként 25-26 mag jutott. Majd amikor a növények kikelték, elsősorban körkapál gyomtalanítottuk, ezután kézzel ritkítottuk, majd következett az első kezi kapálás. Kukoricánkat háromszor géppel és kétszer kézzel kapáltuk. Gazdaságunk tagjai nagy figyelmet fordítottak a növénygondozásra és a hektáronkénti termésbiztosításra. A jó munkának megvolt az eredménye. A kedvezőtlen időjárás ellenére is — vingai viszonylatban — gazdag termést takarítottunk be. Így például Mészáros József 4310 kilogrammot, Manuszov Ferenc 4100 kilogrammot, Croi Gheorghe 4050 kilogrammot, Romanov Elisabeta 4060 kilogrammot, Hagea Ana 4000 kilogrammot takarított be hektáronként. A hozzáértő, jó munkát igazolja az is, hogy nemcsak egyénileg, hanem brigádszinten is jó a termés. A Harlau Petru vezette brigád tagjai átlagosan 3900 kilogrammos hektáronkénti kukoricatermést értek el.

A terméshozam növeléséhez nagyban hozzájárult az, hogy kollektív gazdaságunk tagjai az u-

tóbbi évek folyamán rendszeresen tanulnak a téli agro-zootechnikai tanfolyamokon s a tanulókat munkájukban alkalmazzák is. Tehát bizonyosodott az, hogy hozzáértő jó munkával, a tudományos módszerek alkalmazásával, kedvezőtlen időjárás esetén is gazdag termést takaríthatunk be, még a vingai földéről is.

Ciullac Florian,

a vingai December 30 kollektív gazdaság tagja

CSAK NYERNÉNEK VELE

Reggelenként valóságos gyermekserg araszolja el az utcákat. Hét óra után már a villamosokon, autóbuszokon egyre több a diák utas. Iskolába sietnek. Új, dolgos nap kezdődik számukra is. Vidám, sokszor kissé talán a megengedetlenül is hangosabb beszédük tölti be az autóbusz vagy a villamos, de az utcákon is zsihóngásuk az uralkodik. Ilyenkor azán szóba kerülnek az elmúlt napi események, a leckevel kapcsolatos vagy egyéb diák-gondok. A kisebbek, a IV. meg a VIII. osztályosok is részt vesznek a kora reggeli megbeszélésekben. Ki csínytevést idéz, ki meg arról számol be, hogy a leckeletulást után édesanyjának segített a háztartásban, vásárolni ment. A reggeli képhez tartozik az is, hogy a táska mellett apró műanyag tasakokat tartanak a kezükben. Nemelyikben tiszorai, de van olyan is, hogy költői, vagy himzett terítő csücske kandikál ki a szorosan összehúzott kis csomagból. Könnyű kitalálni, hogy kézimunka óra lesz az ilyen napokon.

Ez már el is érkezett az utolsó, vagy az utolsó előtti óra. A gyakorlati órákat, hiszen a kézimunka óra ilyenkor számít, leginkább ilyenkor szokták tartani, mivel a megerőltető — persze a gyerekek kordhoz mért — szellemi munka után kikapcsolódást, pihenést jelent számukra is. A kislányok köntös, himenezek, horgolai tanulnak. A fiúk persze inkább hozzájuk illő foglalatossággal töltik el az ilyen órákat, de közülük is sokan „belekontárkodnak” a lányokra jellemző tevékenységbe. Nem is válik kárunkra.

A kézimunka-tanár előbb megmagyarázza: mivel is foglalkoznak az órán s azután hozzáállnak a munkához. A magyarázatot persze gyakorlati bemutató követi. Ahol

Emléktáblákat lepleztek le

A bukaresti kereskedelmi iskola megalakulásának 100. évfordulója alkalmából szerda délelőtti ünnepélyes külsőségek között emléktáblát lepleztek le a fővárosi N. Kretulescu kereskedelmi iskolacsoportban.

Részt vettek a Belkereskedelmi Minisztérium, az Oktatásiügyi Minisztérium, a fővárosi néptanács, tömegszervezetek képviselői, vidéki kereskedelmi és műszaki kereskedelmi iskolák igazgatói, az iskola volt és jelenlegi tanárai közül többen, végzett és mostani tanulók. Beszédet mondott Stefan Enache, a Belkereskedelmi Minisztérium főtitkára.

Az ünnepség résztvevői jelen voltak a kereskedelmi iskolacsoport épületében rendezett centenáriumi kiállítás megnyitóján.

A kiállítást Octavian Popescu tanár, az N. Kretulescu kereskedelmi iskolacsoport igazgatója ismertette a jelenlevőkkel. A kiállított tárgyak között láthatók különböző dokumentumok és sajtóanyagok az iskola megalakulásának idejéből, tanárok és tanulók munkái, az iskolai tevékenységet tükröző grafikonok.

Szerda délben a fővárosban ünnepélyes külsőségek között emléktáblát lepleztek le az Arinoui utca 54 sz. alatti házban, amelyben egykor Aristide és Constanta Demetriad lakott. Az emléktáblán a következő szavak olvashatók: „Ebben a házban lakott élete végéig két nagy művész: Aristide Demetriad (1871—1930) és Constanta Ar. Demetriad (1871—1957). A nemzeti színház jeles művészei a színeszenei ahhoz a dicső csoportjához tartoztak, akik a román színművészetet felemelésért harcoltak.”

Az ünnepségen beszédet mondott Costache Antoniu, a nép művésze, a Színházi és Zenei Intézmények Művészegyesülete részéről, George Carabin, a Bukarest városi Művelődési és Művészeti Bizottság alelnöke, Marioara Zimniceanu, Eugenia Zaharia, Nicolae Brancu-mir színművészek és Victor Eftimiu akadémikus. A szónokok mozzanatokat elevenített fel a két nagy művész életéből és tevékenységéből, méltatták hozzájárulásukat a román színjátszás felvirágoztatásához.

Az ünnepségen részt vettek a két nagy művész családtagjai, művészeti és kulturális dolgozók, valamint nagyszámú közönség. (Agerpres)

MOST JELENT MEG

Az Akadémiai Könyvkiadó gondozásában megjelent az Istoria gindrit sociale si filozofice in Romania (A romániai társadalomtudomány és filozófiai gondolkodás története) című munka. A művet a Román NK Akadémia Filozófiai Intézetének munkatársai állították össze C. Ionescu Gultian akadémikus irányításával. A kötet a hazai társadalmi-filozófiai gondolkodás történetével foglalkozik a

XV. századtól kezdve napjainkig, kidomborítva a gondolkodás haladó szemlélet és hazafias hagyományait. A mű elemzi a gondolkodás helyét az európai filozófiai eszmék fejlődésének általános keretében.

A munka egyik része a filozófusok tevékenységét, illetve a természettudományok különböző területein működő tudósok elméleti munkásságát szemlélteti 1944. augusztus 23-ától és után.

Szülők figyelmébe!

ban megáll, megmagyarázta, hogy lazábban vagy szorosabban kössön. Panninát nagyon sokat időzött a tanárnő. A kislánynak bizony nem sikerült megbirkóznia a huszru lémtükkel. A puha gyapjúval nem engedelmessédt a kislány ujjainak. Látszott, hogy megpróbálta otthon elvégezni a kislánnyal feladat, de akárhogy igyekezett, a munka egyenellen, csunya képet nyújtott. De sebj — gondolta a tanár — hiszen a kislány igyekező. Kis segítségével könnyen átverődik az „ismerkedési” nehézségeken s már oda is szót a szöke coplos Marikának:

— Ti ügyis közel laktok egymáshoz. Ha megtanultátok a leckét, Panni majd átmegey hozzád, segíts neki, magyarázd meg, hogyan kell kötni.

S a továbbiakban azt is megindokolta, hogy miért éppen Marikát választotta ki pajtása „tanítómesternek”: Marika munkája volt a legszebb, a leggondosabb, az osztályban is ő kapta a legjobb jegyet kézimunkából.

A kislány szó nélkül fogadta a

megbízást. Csak hazafelé ment szabaddal egyre osztálytársra kérdésére:

— Mondd, hánykor menjek hozzád? A másnapi sok leckére hivatkozott, meg arra, hogy édesanyjával a városba megy, azután vendégek jönnek hozzájuk. Végül is abban állapodtak meg, hogy későbbi időpontot válasszanak.

Othon aztán, amikor Marika beszámolt a napi eseményekről s az új megbízásról, édesanyjából kiltört a múltalagoldós:

— Nem elég nekem a te köteledet megcsinálni, most még a Panninát is idehozod? A Panni már az egész osztály kézimunkáját én fogom befejezni!

A következtetést nem nehéz leovonni. Marika helyett az édesanyja készíttette el a kézimunkát. Lehet, hogy az anya belátta tévedését abban a pillanatban, amikor a pajtás irányítását a kislánynak bízta. De hogyan magyarázza meg Marika osztálytársainak az igazságot? Akkor az iskolában is kiderül a turpisság s talán az érdemjegy is módosítást szenved? Igazságos gyermekekkel tiltakozik a család ellen. Most a gyermek visszasz helyzetbe került, sehogys sem tudja megoldani a nehéz kérdést.

Pedig volna megoldás: az édesanya, ahelyett, hogy ő végzi el a feladatot, megtaníthatná Marikát is, persze hosszas gyakorlással a helyes, gondos kötésre. Így aztán kiköszörülhetik a becsületen esett csorbát. Az iskola munkára nevelő hivatása is csak nyerne ezele.

Cz. M.

Könyvtáraink külföldi kapcsolatai

A fővárosi Központi Egyetemi Könyvtár rendszeresen küld Berlinbe, Bratíslavába, Brüsszelbe, Budapestre, Chicagóba, Havannába, Helsinkibe, Kijevbe, Lipcsébe, Londonba, Moszkvába, Párizsba, Pekingbe, Prágába, Rómába, Stockholmra, Torinóba, Bécsbe és más városokba román nyelv és irodalom kurzusokat és tankönyveket, lingvisztikai kézikönyveket, klasszikus és jelenkori román írók műveit, történelmi és földrajzi tanulmányokat, román szöveket és zenét tartalmazó hangfelvételeket. Ezeket a küldeményeket a világ csaknem 80 országának egyetemén működő román nyelv és irodalom kurzusok tanterei és hallgatói kapják.

A nemzetközi kulturális cserék alapján számos professzor érkezett a Bolgar NK-ból, a Kínai NK-ból, Franciaországból, a Német DK-ból, a Jugoszláv SZSZK-ból, a Lengyel NK-ból, az USA-ból a bukaresti, iasi és kolozsvári egyetemre. A külföldi professzorok irodalom- és nyelvkurzusokat tartanak.

A Bukaresti Központi Pedagógiai Könyvtár a könyvvállomány gyarapítása érdekében jelenleg a világ mintegy 400 hasonló intézményével tart fenn kapcsolatot. A könyvtár együttműködik különböző külföldi kulturális intézményekkel is, mint például a varsói tanítók szakszervezetének központi irodájával, a párizsi tanítók európai egyesületével, az idegennyelv-tanárok országos szövetségének Wisconsin állami (USA) egyesületével, az Addisz Abeba-i Haile Szellassie Egyetemmel (Etiópia). Ezek az intézmények tájékoztatnak az olvasóközönség nevelőmunkájának, az iskolai könyvtárak támogatásának módjairól, a szakfalkalóságok új osztályozási rendszeréről; a bukaresti könyvtár hasonló adatokat szolgáltat ezeknek az intézményeknek.

A Bukaresti Központi Pedagógiai Könyvtár jelenlegi könyvvállománya meghaladja a 165 000 kötetet. Ezek között értékes pedagógiai munkák és más hazai és külföldi oktatási-területi művek, különböző szakkurzusok találhatók. A könyvtár különböző pedagógiai jellegű és más tankönyvet és szakmunkát kölcsönöz az ország bármely helységében tevékenykedő tanítóknak és tanároknak az illető iskola kérésére. Az év eleje óta 5304 könyv-küldeményt adtak fel az ország 1358 iskolájának címére.

Klas Miklós
muzeológus

A Mongol Népköztársaság kikiáltásának

40. évfordulója

Ünnepi gyűlés Ulan Batorban

ULAN BATOR (Agerpres). November 26-án Ulan Batorban ünnepi gyűlést tartottak a Mongol Népköztársaság kikiáltásának 40. évfordulója alkalmából. A gyűlést Zs. Cedenbal, a Mongol Forradalmi Néppárt KB első titkára, a Minisztertanács Elnöke, nyitotta meg, majd Zs. Szambu, a Nagy Népi Hural Elnökségének elnöke jelenlést terjesztett elő.

A Mongol Népköztársaság kikiáltása — mondotta a szónok — törvényszerű eredménye volt az antiimperialista és antifeudális népi forradalom győzelmének, amelyet a Mongol Forradalmi Néppárt vezetésével, élen Szuhe Batorral, a felkelt forradalmárral, vívtunk ki. A szocializmus széles kibontakoztatott építésének kérdéseiről szólva hangsúlyozta az ország gazdaságának gyors fejlődési ütemét.

A marxizmus-leninizmus és a nemzetközi kommunista mozgalom általános irányvonalához híven: mondotta a továbbiakban a szónok — az MFNP továbbra is minden erőfeszítést megtesz a szocialista világrendszer országai barátságának és egységének erősítése, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom sorainak összeforrtatása érdekében, a szocializmus és a kommunizmus diadala jegyében.

A szónok végül kifejezte meggyőződését, hogy a mongol nép az MFNP vezetésével újabb sikereket vív ki történelmi feladata teljesítésében, a szocialista építés kiteljesítésében a Mongol NK-ban. Este a kormány rezidenciáján fogadást rendeztek.

Genfben érkezett Costin Murgescu, a Gazdaságtudományi Kutatóintézet helyettes igazgatója

GENF (Agerpres). A Felsőfokú Nemzetközi Tanulmányok Egyetemi Intézetének meghívására Genfben érkezett Costin Murgescu, a Román NK Akadémia-tagja, a Gazdaságtudományi Kutatóintézet helyettes igazgatója, hogy előadásokat tartson Románia gazdasági fejlődéséről.

November 23-án, 24-én és 25-én az előadásokon sok egyetemi tanár, újságíró, egyetemi hallgató, nemzetközi szervek tisztviselői és mások vettek részt.

Újabb tüntetésekre került sor Panamában

NEW YORK (Agerpres). A legutóbbi panamai zavargásokkal foglalkozó szerkesztőségi cikkében a New York Times ezeket írja:

Panamában megismétlődik a történelem. A diákok újból az utcákra vonultak, s panamai zászlókat lobogtatva követelték: „Jenkit, takaradjatok hazát!” A panamai nemzeti gárda újból fegyvert, gumibotot és könnygázszórást bombát használt a tüntetők szétszórására. A panamai és amerikai elnökválasztások miatt a múlt tavasszal függőben hagyott kérdések újból felszínre kerülnek.

Az újabb tüntetések arra emlékeztetnek, hogy az Egyesült Államok és Panama között még semmit sem rendeztek az 1903-ban megkötött csatornaszerződés kérdésében.

Panama most újabb küldöttséget indít Washingtonba, hogy megvitassa a szerződés ügyét. A múlt

télen a fő probléma Panamának az a kérése volt, hogy az Egyesült Államok egyezzen bele a terület felülvizsgálásába. Az amerikai kormány azonban nem volt hajlandó ilyen értelemben tárgyalni, mindössze abba egyezett bele, hogy „összefoglaló eszmecserét” folytasson a szerződés megújításának lehetőségeiről.

A kérdés lényege azonban az a panamai követelés — marad, hogy tartsák tiszteltben az ország nemzeti szuverenitását és méltóságát. A panamaiak mindig ellenzik az USA jelenlétét az ország területén, mert úgy tűnt, hogy az USA-nak szuverén joga van a területre.

A tüntetések figyelmeztetésnek tekinthetők arra, hogy az Egyesült Államoknak és Panamának haladéktalanul meg kell vizsgálni ezt a kérdést. Függetlenül a megfogalmazástól, az 1903-as szerződés idejét múlt, s felülvizsgálásra szorul — írja befejezősül a lap.

Kongói események

Stanleyville környékén folytatódnak a harcok

STANLEYVILLE (Agerpres). Stanleyville-ben és környékén folytatódnak a harcok. A kormány repülőgépei tegnap este bombázták a Kongói folyam balpartján lévő városnegyedeket, amelyek még a felkelők kezén vannak. A kormánycsapatok néhány egysége kíséreltet tett az átkelésre, de a felkelők heves ellenállásába ütközött. Amint a France Presse közli, Stanleyville-ből elszállították az egész fehér lakosságot, a belga csapatoknak tulajdonított szerep tehát véget ért. Ennek ellenére semmi jele annak, hogy ezek a csapatok rövidesen elhagynák Kongót.

Sőt, a hírgyűnösök szerint egy belga ejtőernyős század támadásra készül a Stanleyville-től 300 mérföldre észak-keletre lévő Paulis város ellen. Más sajtótáviratok arról számolnak be, hogy a belga egységek kegyetlen megtorlásokba kezdtek a foglyul ejtett felkelőkkel szemben. Az Associated Press megírja, hogy a foglyokat kínozzák, s közülük sokat kivégeznek. A UPI egyik tudósítója kijelentette, hogy szeme láttára belga ejtőernyősök agyonlőttek számos, a felkelők támogatásával gyanúsított kongói.

Stanleyville teljesen kihalt — írja a France Presse. A benszállított lakosság az őserdőbe menekült. Az utcákat kongóiak tetemei borítják. Az üzletek zárva vannak, nagy az élelem- és tüzelőhiány.

Világszerte helytelenítik a belga ejtőernyősök intervencióját

Szudáni kéri a Biztonsági Tanács összehívását

KAIRO. (Agerpres). — Amint a MEN hírgyűnösök közli, a szudáni kormány utasította a ENSZ-küldöttséget, hogy azonnal kéri a Biztonsági Tanács összehívását a kongói imperialista beavatkozás megvitatására.

Az Omdurman rádióállomás által közvetített nyilatkozatában a szudáni külügyminisztérium hangsúlyozza, hogy a szudáni kormány és nép határozottan ellent minden beavatkozást bármely afrikai ország belügyeibe.

A Kongói Nemzeti Felszabadító Tanács felhívása a baráti országokhoz

BRAZZAVILLE. (Agerpres). — A Kongói (Leopoldville) Nemzeti Felszabadító Tanács azzal a felhívással fordult az összes baráti és testvéri országokhoz, hogy az országban előállt súlyos helyzetben adjanak meg minden szükséges segítséget a szabadságharc küzdő kongói népnek.

A tanács tömörülése és a szabadságharc folytatására szólítja az összes kongói hazafiakat.

LEOPOLDVILLE (Agerpres). A világ számos országában változatlanul helytelenítik az amerikai és angol támogatással végrehajtott stanleyville-i belga intervenciót. Ben Bella, Algéria elnöke nyilatkozatban mutatott rá, hogy a „Kongói elleni agresszió már régebben előkészítették és a stanleyville-i tuszkok kérdése csak ürügyül szolgált végrehajtására”. Ben Bella táviratban intézett Diallo Tellihez, az Afrikai Egység Szervezetének főtitkárához, s ebben kérte, vizsgálják meg, „milyen konkrét lépésekkel gátolhatnák meg a szervezett összes tagállamai az idegen agressziós akciókat és beavatkozást Kongó belügyeibe”.

Az indiai külügyminisztérium egyik szóvivője kijelentette, hogy az indiai kormány meglepetéssel és felháborodással fogadta a belga ejtőernyősök stanleyville-i intervenciójának híreit. Mint mondotta, országba reméli, hogy a kongói béke és nyugalom érdekében az idegen csapatokat haladéktalanul visszavonják. Kijelentette továbbá, hogy a kongói aggasztó helyzet békés rendezésére meg kellene alakítani az Afrikai Egység Szervezetének jószolgálati bizottságát. Dzsomo Kenyatta kenyai miniszterelnök vezetésével. Joseph Murumbi kenyai államminiszter egy sajtótájékoztató hangszólította, hogy országát aggasztja a jelenlegi kongói válság. A belga

intervenciót agresszióknak minősítette, s hozzátette, hogy az agresszió és a fehér zsoldosok kongói államosítása lehetetlenné teszi azt, hogy az Afrikai Egység Szervezetének kongói bizottsága ellátogasson a helyszínre és teljesítse feladatát. Murumbi rámutatott, hogy kormányának véleménye szerint az Afrikai Egység Szervezetének haladéktalanul olyan intézkedéseket kell megvizsgálnia, amelyek biztosítják az összes afrikai országokat a külső agresszióval szemben.

Tunéziai kormánykörökben és a Szocialista Desztur Párt körében szintén elítélik a stanleyville-i idegen intervenciót — mutat rá a TAP tunéziai hírgyűnösök. Amint a hírgyűnösök rámutat, az ország kormánya csatlakozni kíván mindazonhoz az akciókhoz, amelyek a kongói idegen intervenció felszámolását célozzák.

A bagdadi rádió nyilatkozatot közölt, amely szerint az iraki kormány elítéli a kongói belga intervenciót. „Ez a fegyveres beavatkozás, amelyre olyan pillanatban került sor, amikor az ENSZ és az Afrikai Egység Szervezete igyekeznek rendezni az összes kérdéseket, súlyos következményekkel jár — szögezi le a nyilatkozat. — az iraki kormány követeli az idegen inváziós erők visszavonását és bármilyen külső beavatkozás beszüntetését”.

Folytatódnak a zavargások Saigonban

SAIGON. (Agerpres). — A France Presse jelentése szerint a csütörtökre virradó éjjel minden megtörtént intézkedés ellenére is folytatódott az összecsúszások a saigoni tüntetők és a karhatalmi erők között. Az ejtőernyős csapatok ugyanis megkísérelték szétrombolni a barikádokat és behatolni a buddhista intézetbe. A rendőrök és az ejtőernyősök, noha könnygázszórást és szúrónyelveket használtak, nem tudtak

bejutni az épületbe. A barikádokon súlyos összecsúszások kerültek sor. Több ember meghalt, illetve megsebesült.

A rögtönítélő törvénykezés alapján több rendkívüli intézkedést hoztak: bevezették a cenzúrát, betiltották az összes színpadokat, tüntetéseket és közgyűléseket (ilyesmire csakis a rendőrség engedélyével kerülhet sor). Az élelmiszerforgalmat és az elosztást a kormány ellenőrzte.

Amint a France Presse rámutat, nincs kizárva, hogy a zavargások még folytatódjanak.

A moszkvai személygépkocsi üzem munkaközössége új „Moszkvics-408” típusú kocsik gyártására tart át. Ez a sorozat számos előnyt biztosít az előbbiekhöz viszonyítva: növelték a motor erejét, az üzemanyag-tartály kapacitását. Az új modell kényelmesebb. Előtteben — „Moszkvics-408” személygépkocsik.

Hírek a szocialista országokból

Jugoszláv SzSK

A jugoszláv pionírok egy év alatt 40 millió dinárt gyűjtöttek a skopjei pionírok számára. Az összeg egy klub építésére és berendezésére használják fel, hogy a skopjei gyermekeknek legyen hol tölteniük szabadidejüket. Az összeget nemcsak önkéntes adományokból gyűjtötték össze, hanem a pioníroknak a szövetkezetekben és iskolai műhelyekben végzett munkájából is. Az itt készített tárgyakat ugyan kiállítások keretében értékesítették.

A jugoszláv pionírok mozgalmában részt vettek más országok gyermekei is, akik 12 millió dinárt küldtek a skopjei gyermekeknek.

több mint 4 millió tagjuk van, ami a falusi lakosság negyed részét képviseli.

Csehszlovák SzK

A Csehszlovák Tudományos Akadémia mellett működő Plazmafizikai Intézet kísérleti berendezést szerkesztett a plazma és az elektromágneses hullámok kölcsönhatásának tanulmányozására.

A berendezéssel részletesen tanulmányozni kívánják a plazma sajátosságait az irányított nukleáris reakcióban.

Albán NK

Az Albán NK-ban ezen az évszón 3500 hektárt erdősítettek 2000 hektáron pedig helyettesítik a leromlott erdőket.

Kínai NK

A Kínai NK-beli Honan tartományban 681 agrotechnikai ismeretterjesztő állomás működik. Az állomások kísérleti parcelláin többek között tanulmányozzák az évi kétszeri termés lehetőségét, növényi trágyák természetét, a talajjavítási módszereket, foglalkoznak a hal- és állattenyésztés fejlesztésével és számos más mezőgazdasági problémával. Az állomások ideai tanfolyamain a népi kommunák mintegy 70 000 tagja vesz részt.

A vuhani (Kínai NK) rádiógyárak két új típusú tranzistoros rádiókészülékhez hoztak forgalomba. E gyárak 1962-ig csak szokásos készülékeket gyártottak. Jelenleg kilenc tranzistoros cigarettadoboz nagyságú közép és rövidhullámú készülékeket is előállítanak.

Lengyel NK

A több mint 56 000 lengyelországi szövetkezeti bolt tavaly 70 milliárd zloty értékű árut adott el a parasztnak. Lengyelországban a kiskereskedelmi szükségleteinek kielégítésére fordítják. Terv szerint a hónap végén gazvezetékkel és elosztó állomással építenek.

A BTA hírgyűnösök tudósítása szerint Plevén város közelében, a Dolni Dibnik-i köljárlóhely mellett is földgáz fedezték fel, 3000 méter mélységben.

Bolgár NK

A bolgár geológusok Varna közelében óriási gázlelőhelyet fedeztek fel, amelynek tartalékait 500 millió köbméterre becsülik. Ezt az értékes nyersanyagot a tartomány iparvállalatai szükségleteinek kielégítésére fordítják. Terv szerint a hónap végén gazvezetékkel és elosztó állomással építenek.

A BTA hírgyűnösök tudósítása szerint Plevén város közelében, a Dolni Dibnik-i köljárlóhely mellett is földgáz fedezték fel, 3000 méter mélységben.

Külföldi híradások

NEW YORK. — N. T. Fedorenko, a Szovjetunió állandó ENSZ-küldöttségének a rövidesen összeülő Közgyűlés kérdéseiről tárgyalta U Thant ENSZ-főtitkár.

A találkozó az ENSZ-főtitkár kezdeményezte.

VARSO. — Amint az Új Kína hírgyűnösök közli, november 25-én tartották meg Varsóban a Kínai NK és az USA nagyköveteinek 123. találkozóját. A felek közölték, hogy a legközelebbi találkozóra 1965. február 24-én kerül sor.

LONDON. — Szerda este két napos hivatalos látogatásra Londonba érkezett Manlio Brosio, a NATO főtitkára, aki Harold Wilson miniszterelnökkel és a brit kormány más tagjaival folytat megbeszéléseket a nyugatkeleti kapcsolatokról, a NATO-problémákról, valamint a sokoldalú nukleáris erő tervezetéről.

TOKIO. — Szerdán sok ezer tokiói dolgozó vett részt azon a tüntetésen, amelyet a Szakszervezeti Főtanács rendezett, tiltakozásul a drágaság és az amerikai atom-tengeraltatók horgonyzása ellen japán kikötőkben.

Kadoma, a Szakszervezeti Főtanács alelnöke beszédében rámutatott, hogy a jelenlegi kormány, ígérete ellenére, elhatározta, hogy felemeli az orvosi segélynyújtás és a községi szolgáltatások díját. A dolgozó tömegeknek, az egész néppel együtt harcba kell lendülnie az árdírtárgyi politika ellen.

TOKIO. — Szubandrio indonéz külügyminiszter szerdán hatnapos látogatásra Tokióba érkezett, ahol Eiszaku Szato új japán miniszterelnökkel folytat megbeszéléseket. Szubandrio, akinek kíséretében van Adam Malik kereskedelmiügyi miniszter, közös érdekű kérdésekről és nemzetközi problémákról tárgyal japán hivatalos személyekkel.

TEL AVIV. — Az izraeli béke-mozgalom megalakulásának 15. évfordulója alkalmából Tel Avivban gyűlést tartottak. Tewfik Tubi parlamenti képviselő, a Békévilágtanács tagja, felhívta az izraeli közvéleményt, hogy fokozza a harcot a békéért és a béke fenntartásáért Izrael és az arab országok között.

A gyűlésen részt vettek különböző politikai pártok és társadalmi szervezetek képviselői.

A temesvári színház vendégjátéka

Móricz Zsigmond háromfelvonásos színművét érdeklik ma pénteken, vendégszerzésre a Temesvári Állami Színház magyar tagozata. A Légy jó mindhalálig című színművet délután 4 és este 8 órai kezdettel adják elő az aradi Állami Színház nagyeremében.

Egyenlőtlen egyenlőség, avagy a köolajjáradékok ügye

Keleten például ezek a társaságok csaknem háromszor akkora profitra tesznek szert (a befektetett tőke arányában), mint a más ágakban, vagy más vidékeken tevékenykedő társaságok. A központi országok köolajtermelése tovább növekszik, s az év első negyedében 96,1 millió tonna volt (16 százalékos növekedés a múlt év azonos időszakához viszonyítva). Ez a körülmény reményre jogosítja a termelő országokat akciójuk sikerére, arra, hogy a külföldi társaságokkal való kapcsolataikat méltányosabb alapra helyezik, elsősorban azáltal, hogy nagyobb lesz a haszonreszeseik. Ezzel a köolajjáradékok bizonyult területre érkezünk.

A jelenleg érvényben lévő rendszert tömören „fifty-fifty”-nek (fele-fele) nevezik, azzal az igénnyel, hogy az egyenlőség látszatát keltsék a köolajtársaságok és az olajtermelő országok közötti jövedelemelosztást illetően. Hogy mennyire nem helytálló a cécér, mutatják a következő adatok is: abból a 11 dollárból, amelyet a ve-

vő egy barrel köolajért fizet, a termelő országok csak 0,74 dollárt kapnak. Az összeg többi részét a köolaját kitermelő és elosztó társaságok kapják és az importáló országok (vámilletékként). Az egyik fél tízszer akkora, mint a másik.

Minden az ügyeskedésen mulik. Az osztozkodás tárgyát képező nyereséget a kitermelés helyén érvényes ár alapján számítják ki. Márpedig egy barrel köolajért (mintegy 160 kilo), amely a Perzsa-öbölben összesen 16 centbe kerül, a nyugat-európai kikötőkben huszszoros árat kérnek. (Amíg eljut a fogyasztóhoz, a köolaj ára még több mint háromszorosa növekszik feldolgozás és a kereskedelmi haszon révén.)

De ez a „fifty-fifty” még csak érinti a járadékok kérdését. Lé-

nyegében mi is a járadék? A nemzetközi jog szerint az a fizetés, amely valamely országnak koncesszionált természeti kincseinek kiaknázásáért jár. Az OPEC tagállamokban a járadékok a kitermelt petroleum értékének 12,5 százalékában állapították meg. De ezt a fizetést a társaságok jövedelmi adó előlegeként folyósítják, tehát, mint ennek az adónak egy részét. Márpedig a jövedelmi adó kivétele olyan pénzügyi művelet, amely az országok döntő többségében hatályban van és amely arányosan vagy progresszíven bármilyen jövedelemre alkalmazható, anélkül, hogy valamilyen kapcsolata is lenne a járadékokkal, amelyek az államot, mint a köolajkincs tulajdonosát illetik meg.

Igy tehát a köolajtársaságok ezzel a sajátos adócsalással jelentékeny összegeket fosztják meg a termelő országokat. (Egyes számítások szerint az arab országok évente több mint 237 millió dollárt vesztenek.)

A termelő országok éppen ezek az összegeknek a visszanyerésére töreksenek. Ezért javasolták a járadékok felemelését 11 centtel barrelenként. Hosszas alkudozás után a szintén közös frontba tömörült társaságok belegezték a járadékok több évtől tartó progresszív emelésébe, olyképpen, hogy a köolaj ára barrelenként 1966-ban alig 6 centtel növekedjék.

A köolajtársaságok nehezen hagyják meggyőzni magukat, hogy elfogadjanak olyan módozatokat, amelyek a világ más részein köljárló. Így például az az angol törvény, amely feljogosít egyes külföldi társaságokat, hogy feltárják és kiaknázzák az Eszaki-tengeri petroléumot, leszögezi, hogy a járadék a kitermelt olaj értékének 12,5 százaléka, de ezenkívül a külföldi társaságoknak jövedelmi adót kell fizetniük, mégpedig tiszta nyereségük 53,75 százalékát.

A dzsakartai, érkekezfél az OPEC-országok álláspontjának összeegyeztetését és esetleges kompromisszumos megoldások megvitatását tűzte ki célul. Az értekezlet eredményeit érdeklődéssel várja a közvélemény.

N. Raftes